യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 6
(നിർവാണ+പ്രകരണം ഉത്തരാർധം)/സർഗം 35

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
ദേശാദ്ദേശാന്തരം ദൂരം പ്രാപ്തായാഃ സംവിദഃ ക്ഷണാത് .
യദ്രൂപമമലം മധ്യേ പരം തദ്രൂമാത്മനഃ .. 1
ഗച്ഛൻശ്രൃണ്വൻസ്പൃശഞ്ജിഘ്രൻ-നുന്മിഷൻ നിമിഷൻഹസൻ .
നൂനം നിരാമയത്വായ നിത്യമേതന്മയോ ഭവ .. 2
തത ഏവ നിരാഭാസാത്സത്യാന്നിർവാസനൈഷണാത് .
യഥാസ്ഥിതം യഥാചാരമചലാ്മരശൈലവത് .. 3
ഏതദ്രൂപമവിദ്യായാഃ പ്രേക്ഷിതാ യന്ന ലഭ്യതേ .
പ്രേക്ഷിതാ ലഭ്യതേ ചേത്സാ തദ്വിദ്യൈവ പരാഭവത് .. 4
അവിദ്യാസംഭവാച്ചേത്യചിത്ത്വേ സംഭവതഃ ക്വ കിമ് .
ചേത്യതേ കഥമേവാന്തഃ ശാന്തിരേവ ബലോദിതാ .. 5
സത്യം ബ്രഹ്മ ജഗച്ചൈകം സ്ഥിതമേകമനേകവത് .
സർവം വാ്സർവവദ്ഭാതി ശുദ്ധം ചാശുദ്ധവത്തതമ് .. 6
അശൂന്യം ശൂന്യമിവ ച ശൂന്യം വാ്ശൂന്യവത്സ്ഫുടമ് .
സ്ഫാരമസ്ഫാരമിവ തദസ്ഫാരം സ്ഫാരസന്നിഭമ് .. 7
അവികാരം വികാരീവ സമം ശാന്തമശാന്തവത് .
സദേവാസദിവാദൃശ്യം തദേവാതദിവോദിതമ് .. 8
അവിഭാഗം വിഭാഗീവ നിർജാഡ്യം ജഡവദ്ഗതമ് .
അചേത്യം ചേത്യഭാവീവ നിരംശം സാംശശോഭനമ് .. 9
അനഹം സോ്ഹമിവ തദനാശമിവ നാശവത് .
അകലങ്കം കലങ്കീവ നിർവേദ്യം വേദ്യവാഹിവത് .. 10
ആലോകി ധ്വാന്തഘനവന്നവവച്ച പുരാതനമ് .
പരമാണോരപി തനു ഗർഭീകൃതജഗദ്ഗണമ് .. 11
സർവാത്മകമപി ത്യക്തദൃഷ്ടം കഷ്ടേന ഭൂയസാ .
അജാലമപി ജാലാഢ്യം ചാശേഷവദനേകധാ .. 12
നിർമായമപി മായാംശുമണ്ഡലാമലഭാസ്കരമ് .
ബ്രഹ്മ വിദ്ധി വിദാംനാഥമപാമിവ മഹോദധിമ് .. 13
ജഗദ്രത്നമഹാകോശം തുലായാം തൂലകാല്ലഘു .
മായാമരീചി-ശശിന-മപി നേക്ഷണഗോചരമ് .. 14
അനന്തമപി നിഷ്പാരം ന ച ക്വചിദപി സ്ഥിതമ് .
ആകാശേ വനവിന്യാസനഗനിർമാണതത്പരമ് .. 15
അണീയസാമണീയാംസം സ്ഥവിഷ്ഠം ച സ്ഥവീയസാമ് .
ഗരീയസാം ഗരിഷ്ഠം ച ശ്രേഷ്ഠം ച ശ്രേയസാമപി .. 16
അകർതൃകർമകരണമകാരണമകാരകമ് .
അന്തഃശൂന്യതയൈവൈതച്ചിരായ പരിപൂരിതമ് .. 17
ജഗത്സമുദ്ഗകമപി നിത്യം ശൂന്യമരണ്യവത് .

അനന്തശൈലകഠിനമപ്യാകാശലവാന്മൃദു .. 18
പ്രത്യേകം പ്രത്യഹം പ്രായഃ പുരാണം പേലവം നവമ് .
ആലോകമന്ധകാരാഭം തമസ്ത്വാലോകമാതതമ് .. 19
പ്രത്യക്ഷമപി ദുർലക്ഷ്യം പരോക്ഷമപി ചാഗ്രഗമ് .
ചിദ്രൂപമേവ ച ജഡം ജഡമേവ ചിദാത്മകമ് .. 20
അഹമേവാനഹംഭാവമനഹം വാഽഹമേവ ച .
അന്യദേവ തദേവാഹമഹമേവാന്യദേവ തത് .. 21
അസ്യ പൂർണാർണവസ്യാന്തരിമേ ത്രിഭുവനോർമയഃ .
സ്ഫുരന്ത ഇവ തിഷ്ഠന്തി സ്വഭാവദ്രവതാത്മകാഃ .. 22
ബിഭർതി സർവമങ്ഗസ്ഥം തുഷാരമിവ ശുക്ലതാമ് .
ഭാതി സർവസ്ത്വനേനൈവ തുഷാരേണേവ ശുക്ലതാ .. 23
അദേശകാലാവയവോഽപ്യേഷ ദേവോ ദിവാനിശമ് .
അസജ്ജഗത്തനോതീവ യഥാ വാരിതരങ്ഗകമ് .. 24
ഏതസ്മിന്വികസന്തീമാ വിപുലാകാശകാനനേ .
ജഗജ്ജരഠമഞ്ജര്യഃ പ്രസരത്പത്രപഞ്ചകാഃ .. 25
ഏഷ സ്വപ്രതിബിമ്ബസ്യ സ്വയമാലോകനേച്ഛയാ .
അത്യന്തനിർമലാകാരഃ സ്വയം മുകുരതാം ഗതഃ .. 26
വ്യോമവൃക്ഷഫലസ്യാസ്യ സ്വേച്ഛാവയവ ഉജ്ജ്വലാ .
സർഗോപലമ്ഭ ഉദ്യച്ച ചമത്കുർവന്തി സംവിദി .. 27
അന്തസ്ഥേന ബഹിഷ്ഠേന നാനാനാനാതയാത്മനി .
ഏഷ സോഽന്തർബഹിർഭാതി ഭാവാഭാവവിഭാവയാ .. 28
ഏതദ്രൂപാ പദാർഥശ്രീരേതസ്മിന്നേതദിച്ഛയാ .
ചമത്കരോത്യേതദർഥം ജിഹ്വേവ സ്വാസ്യകോടരേ .. 29
അസ്യാമ്ഭസോ ദ്രവത്വം യത്തദിദം ജഗദുച്യതേ .
സംവിത്സ്യാദൂപലമ്ഭാങ്ഗം ഭുവനാവർതവൃത്തിമത് .. 30
ശാമ്യത്യത്ര പദാർഥശ്രീഃ സർവാസാമേവ ഭാസ്വതി .
ഏതസ്മാദേവ ചോദേതി സ്വാലോക ഇവ തേജസഃ .. 31
ഇദമേവ ജഗത്സർവം ശുക്ലത്വം തുഹിനേ യഥാ .
അത ഏതാഃ പ്രവർതന്തേ വിദ ഇന്ദോരിവാംശവഃ .. 32

ഏതസ്മാദ്രങ്ഗതോഽനങ്ഗാജ്ജഗച്ചിത്രമിദം സ്ഥിതമ് .
വിദ്ധ്യഭാവവികാരാദിശാന്തമേതന്മയം തതമ് .. 33
അസ്മാദ്വനതരോരേതാഃ സ്വരൂഢാ ഗഗനാങ്ഗണേ .
ദൃശ്യശാഖാഃ പ്രവർതന്തേ ജഗജ്ജാലഗുലുച്ഛകാഃ .. 34
വ്യയോദയവതീ നൂനമത്ര ദൃശ്യതരങ്ഗിണീ .
നാനാതാനന്തകുസുമാ വഹത്യവിചലാചലേ .. 35
അസ്മിന്വ്യോമാത്മകേ രങ്ഗേ ഭുവനാഭിനയഭ്രമൈഃ .
മൃത്യുത്യവിരതാരമ്ഭം വാരൈരേനിയതിനർതകീ .. 36
ജഗത്കോടിമഹാകല്പകല്പോന്മേഷനിമേഷണഃ .
വിതാനേ നാട്യതേ ഭൂയോ ജന്യതേ കാലബാലകഃ .. 37
ഉദ്യത്സ്വപി ജഗത്സ്വേഷ ശാന്തമേവാവതിഷ്ഠതേ .

അനിച്ഛ ഏവ മുകുരഃ പ്രതിബിമ്ബശതേഷ്വിവ .. 38
ഭൂതാനാം വർതമാനാനാം സർഗാണാം സംഭവിഷ്യതാമ് .
ഏഷോഽകാരണകം ബീജം സർഗാണാമിവ കാരണമ് .. 39
അസ്യോന്മേഷോ ജഗല്ലക്ഷ്മീർനിമേഷഃ പ്രലയാഗമഃ .
അനുന്മേഷനിമേഷോഽസാവാത്മന്യേവാവതിഷ്ഠതേ .. 40
ഉദ്യന്ത്യമൂനി സുബഹൂനി മഹാമഹാന്തി
സർഗാഗമപ്രലയജന്മദശാ ജഗന്തി .
സർവാണി താന്യയമപാരസ്വരൂപ ഏവ
പ്രസ്പന്ദനാനി മരുദേവ യഥാസ്വ ശാന്തമ്.. 41

ഇത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠമഹാരാമായണേ വാല്മീകീയേ മോക്ഷോപായേഷു നിർവാണപ്രകരണേ ഉത്തരാർധേ പരബ്രഹ്മസ്വരൂപവർണനം നാമ പഞ്ചത്രിംശഃ സർഗഃ .. 35 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
14.12.2023